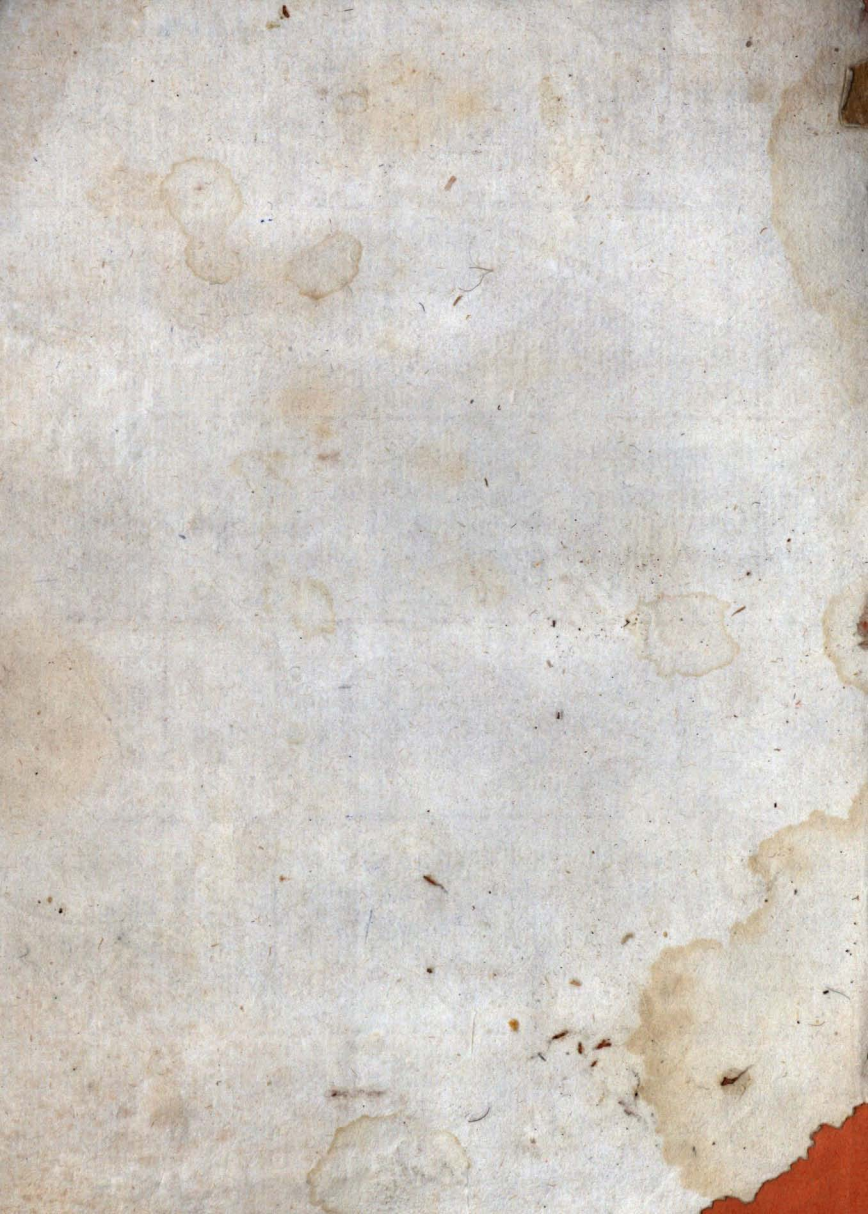

3382

W. B. ...
...

1828
...

Ս. Ն. Շ. ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Լոսնոս 3382

Ս. ՆԵՐՍԵՍ ԵՆՈՐԱՆԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ս. ՅԵՆՆԱԿԻԿԻ ԿՈՄԻ
Լոսնոս

Faint handwritten text at the top left corner.

Handwritten signature or name at the top center.

Decorative flourish consisting of three overlapping loops.

1873
JAN 23

RECEIVED
JAN 23
1873

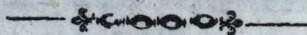
ԱՐՏՈՒՏ

ՈՐԻ

ՏԱԻԻՂ ՏՐՏՄԱՀԱԼԱԾ

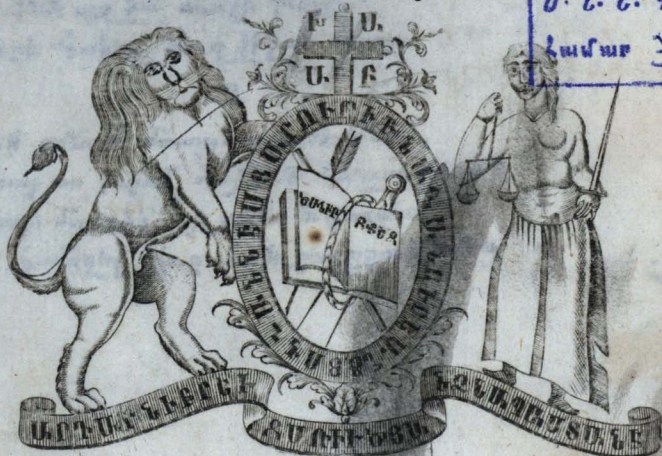
Յարկեալ և լը մասին թարգմանեալ՝ աշխատասիրութի բանասիրին

ՊԱՐՈՆ. Յ.Յ. ԱՂԱՆՈՒՐԵԱՆՑ.

Նոյնպէս անիծեալքն՝ յանդնող կանխեալ
 Գերդաստանք դժոխոց՝ պարեն թմրեցեալ
 Կերբեր զկրճեն՝ յորոշտ մոռացեալ
 Կատաղիք անսան եւ՛ օձքն ո՛չ Տիւսեալ

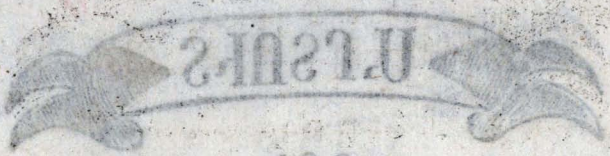
Ա. Ե. Կ. Լ. Խ. Ի. Գ. Դ. Զ. Ը. Թ. Կ. Ը. Թ. Կ. Ը. Թ.

Ս. Ն. Շ. ԳՐԱԴԱՐԱՆ
 Կամար 3382

Ի Կ Ա Լ Կ Ա Թ Ա

Ի Տարաւի Ա՛նեալ և Յովհաննէս Զեքարձ Ա՛նեալեան

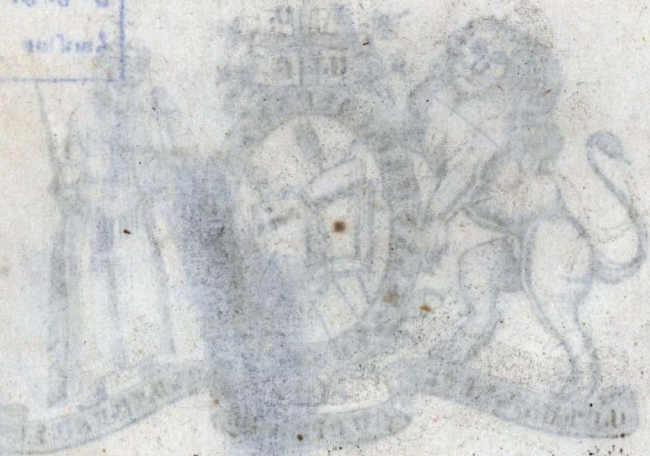
1770

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE
UNIVERSITY OF CAMBRIDGE
UNIVERSITY OF CAMBRIDGE
UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

Երաժշտականութիւն.

I մասը

Յոյժ պարտական եմք՝ երաժշտութեան,
առ ջինջ և մաքուր՝ նորին բերկրութեան.
յոր հնարէ մեզ՝ ըստ բաճականին,
վայելել սիրով՝ ճաշահն ցնծութեան:

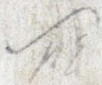
2

Ունի զարութիւնս՝ սիրտ մեր դիւրեւոյ,
և ներգործեւոյ՝ զախորժումն սիրոյ.
Ղի՞ ե ինձ այլ ևս՝ աւելի խօսիլ
ղի կարէ հակել՝ նա զվիշտ մերոյ:

3

Ո՛վ քանի յաճախ՝ մռայլն տրտմութեան,
ցրուեաց սա իւրով՝ ձայնիւն հեշտութեան.
նչ միայն մաշդիկ՝ այլ սարս և գաղանս,
կարէ համոզել յն.ը ձայն քաղցրութեան:

Քանի

4

Քանի զօրայոյց՝ զոգիս կենտական,
 և քանի ազնիւ՝ արար կիրս մարդկան.
 նա և զգատումն՝ մարդկային մտայ,
 կազդուրեաց ՚ի ձայն՝ իւր ամոքականս:

5

Ուրեմն այսպիսի՝ արճեօտ պիտեան,
 տըրեցեալ սրտից՝ հնարք բերկրական.
 արժան է յաւէտ՝ մեր ուշոյ մտայ:
 ընդ գրկեւզնա՝ սիրով հըճուճականս:

6

Զի զմեզ շարժէ՝ զայն ՚ի գործ դնել,
 սրով զստեղծիչն՝ մեր փառաւորել.
 Վասն նորին առ մեզ՝ անբաւ գթութեան,
 և զանուն իւր սուրբ՝ միշտ բարեբանել:

ՕՐՀ ՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ:

Առ Հեղինակն Բնութեանս

I

Որ ճշմարտութիւնդ՝ ինքնագոյական,
ով թէ որքան մեծ՝ Տէր ես անձնիշխանս,
է երկինք երկնից՝ աթոռ քո փառայ,
յոր միշտ դու օրհնիս՝ ՚ի Տրեշտակայ:

2

Եւ ՚ի վայր՝ երկիր՝ յոյժ պարարտացեալ
քո զաստուծածային՝ զփառս Տոշակեալ,
անբարբառ շրթամբք՝ սա զքեզ օրհնէ,
ցնծայեալ ՚ի գործս՝ քո նա վերականէ:

3

Բանիւ՛ քո կամայ՝ նորա ստեղծան,
և գործք ամենայն՝ քո կատարեցան,
զորս և Տաստեցեր՝ ՚ի շրջանակել,
զանբաւ՛ ժամանակս՝ և քեզ՝ ծառայելէ:

Գովա

4

Գովաբանութիւնդ՝ արձագանգս հանէ,
 յահուելի բարբառս անոց ՚ի բընէ.
 Ի վերայ թեոյ՝ փայլական սրանձաւ,
 ասէր զօրութեամբ՝ ուժգինս ընթանաս:

5

Ի լուսոյ արիւոյն՝ զքեզ ճանաչեմք,
 զարոճեստ քո ծաղկանց՝ խոստովան լինեմք.
 որք են ընծիւղեալ՝ կարի և յանէտ,
 և գեղազարդ են՝ զդաշտ խոտաւէտ:

6

Ո՛վ է հեծեալն այն՝ որ ՚ի սրբիւնս,
 յորոյ աջ ձեռին՝ ունի զորստումն.
 որ հըրամայէ՝ նա փայլատականց,
 արձագեւղբոցս՝ յանտառս՝ ի բարձանց:

7

Դու ես տէր դու ես՝ և չիք բայ՝ ի բէնս,
 դու ես տէր միայն՝ ՚ի սեղբանէնս.
 Բիւրաւոր հոգիք՝ քեզ երկրպագենս,
 և զպետութիւնս՝ քո փառաւորենս:

Յիւսի

8

Ի յահէ քումմէ՝ ՚ի տար փախիցեն,
նոր իմն յատկութիւն՝ նորա կարծիցեն,
կատարելապէս՝ ՚ի բայ բառնայցին,
և կամ գլխովին՝ ՚ի չիք լինիցին:

9

Համայն ստեղծումն՝ ՚ի քէն արարեալ
վասն քոյ փառայ՝ է տաճար կանգնեալ,
անթիւ երկնային՝ նաև երկրային,
փառաբանք զքեզ՝ միշտ խոստովանին:

10

Բոլոր ստեղծուածք՝ որք ներքոյ դնին,
և որք տակաւին՝ ՚ի յարգանդս կրին,
ընդ իշխանութեամբ՝ քո ամենեքին,
այժմ միշտ և յաւիտ՝ քեզ Տընագանդին:

11

Ձե՛նչ է մարդն ո՞վ տէր՝ կերտուածն ՚ի հողոյ
յորոյ դու վերայ՝ ետուր զոգի քոյ,
եղեալ ՚ի նմա՝ զիմ վստահութիւնս,
վերօրհնեմ զքո՝ վեհախառութիւնս:

Առ

12

Ա՛ռ իբեհն պարգևք՝ կեանս իմ Տամարիմ,
զերախտիս էիդ՝ խոստովան լինիմ,
գոհանամ զքէն՝ իսակս քոյ բարեաց,
զորս առատաբաշխ՝ ձեռ քո պարգևեացս:

13

Դու զիս կացուցեր՝ յընտրեալ ինն տեղւոջ,
ետուր ինձ հանգիստ՝ յեկեմայն այգւոջ,
բընակիչք ծովու՝ երկրի և օդոյն,
ընդ իմ պետութեամբ՝ արարեր ողջոյնս:

14

Ինձ խոստովանին՝ հոգիք՝ համօրէն,
զիւրեանց գերագոյն՝ բարեսէր տեառնէն,
գովեալ է, ասեն՝ տէր աստուածն օրհնեալ,
և անուն իւր սուրբ՝ է միշտ բարձրացեալ:

15

Ո՛վ Աստուած վառաց՝ տէր բարեբանեալ,
խորհուրդք քո և գործք՝ արդէն կատարեալ,
արձագանգս հնչէ տեառնդ գովութիւն,
և առաջանայ ըստ արարչութիւն:

Հրա

Հըրատարակեն՝ գործք քո ամենայն,
 և աղաղակեն՝ յօրհնութեան ի ձայն,
 զարարչապետիդ՝ զփառս մեծութեան,
 թէ այժմ և թէ միշտ՝ և կամ յանիտեանս

Տ Ա Ղ Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ի վերայ Գեղեցկութեան Գարնանս

1

Մանկունք հայկազունք՝ զՏԵՐ օրհնեցէք,
 բանալով զսիրտս՝ ձեր իցնծութեան,
 գարնան բարեգութ՝ զպարգևս տեսէք,
 և չքնաղ հանդերձս՝ նորին բերկրութեանս

2

Տեսէք զպարարտ՝ փառիկութիւնս դաշտայ,
 և զառաատութիւնս՝ հայկական երկրին,
 ակն ամէք վերայ՝ ծաղկալի մարգար,
 որոց բերք փութով՝ ձեզ պարգևեայինս

ԱՏԻՍ

3

ԱՏճաւսիկ ծառն՝ որ յառաջ փոքրիկ,
երևեց յոգևոյ՝ և Տիւթոյ զրկեալ:
Ճաղկեալ է այժմոյս՝ ճաղկօք գեղեցիկ,
որ և զառատ բերն՝ տալ է խոտապեալ:

4

Ո՛վ թէ որքան է բընութիւնն շքեղ,
որքան վայելուչ՝ և իւր զարդարանք:
Կաթոգնէ զսիրտս՝ կարի նա զօրեղ,
յորդորեն յիւր սէր՝ իւր վայելչահանք:

5

Յայս յորդորական՝ մեղմ եղանակի,
բոլոր մարգբ, մայրիք և դաշտք կղկաթեալ:
բերկրեալ տեսարանս՝ առնեն առաջի,
ի՛նոր յայտնութեան՝ աչայ զմայեալ:

6

Արտուան՝ ի վերուստ՝ ճախրեալ խոյանայ,
իտես դալարեացս՝ որք են ընծիւղեալ:
իսքանչեւեացս՝ նա ընդարմանայ,
թո՛ւի թէ զիւր քաղցր երգս՝ յամուսէ կորուսեալ:

Աղաւ

Աղանին թողեալ՝ զիւր ձմեռայնոց
 զճաղկեալ պաշտին՝ փտիագէ ճախրել
 և կամ զաղանին՝ իւր սղին ձառուց
 և զկուտս նոյա՝ անդէն գրքանել

Ի ստունէրամս՝ յանտաւայ անտի
 ողբքն ստիակին՝ մեղմիկ գեղգեղին
 ձայնն մօտակայ՝ զլերնս երկրի
 նաև զհոգիս՝ ողբալ ճնազարդին

Ծիծառն՝ ի կարգէ՝ թռչի՝ խոտարեալ
 գայ նա՝ ի խնդիր՝ անդեան հերիք
 բայց փոյթ և դառնայ՝ յիւր բոյն պահանեալ
 յորում սպասեն՝ ձագք իւր սիրելիք

Յայնժամ ընտանի՝ հաւն պաշտպանէ
 զիւր ձագս ընդ թևօք՝ ողջագուրելով
 զորս և բնութիւնն՝ նրմա աւանդէ
 պահել՝ ի խրնամս՝ մայրական գթով

Բողբոջէ

11

Բողբողէ ցորեանն՝ յոյժ առատութեամբ
մինչ քաջ երկրագործն՝ և ժիր իւր մանկունքս
գրրաւեն յինքեանս՝ աներկմտութեամբ
զապտանի բարիս՝ և նորոգ կայթմունքս

12

Ձի մարդիկ անկեն՝ բայց շղբ կենասկան
և բերրի անձրևք՝ իջանին յերկնէ
բերս հասուցանէ՝ տապն արեգական
ժրտեայ հիւթն յորթոյ՝ թափիլ պաաճառէս

13

Այսպէս յոյժ անարգն՝ որ յորդիս մարդկան
երկնային կենօք՝ յորժամ զօրանայ
շնք է մարդկութեան՝ կարի բաւական
և միջնորդ փառայն՝ ելին աներկբայ

14

Տէր ամենակալ՝ աստուած վերօրհնեալ
մինչ յառիմ մտօք՝ իբր բարութեան
յայս շրջանս կենայ՝ իբր յաղթահարեալ
եմ ըմբերանեալ՝ յիմում թիւրութեանս

Մարթ

Մարթ է ինձ արդեօք՝ ի բո Տանդերձեայ
 վայելել Տոգուով՝ քաղցր երանութիւնս
 զոր վասն այնց ես գու՝ գթով կահայանեայ
 որք՝ ի քեզ եդին՝ զվստահութիւնս

ՅՈՒՍԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

I

Ուր ոչ կարեմք՝ յամառութեամբ,
 զկամս աստուծոյ՝ ի դեմս անել
 և ոչ յար կալ՝ ընդ թիւրութեամբս
 կենաց մերոյ՝ նաև լինել

2

Յաճախակի՝ ի գործ դրնէ,
 հոգածութիւնն՝ աստուածականս
 ինչ զկրօնս՝ մեր և հաստէ,
 զյանցանացս՝ կամայականս

Թէ մանկական՝ զանմտութեանց:
 և կամ զայլ ինչ՝ վրոխղանայ,
 փրկել զմեզ՝ ՚ի միտք թեանց,
 և յաջողել՝ ՚ի փառս կենաց:

Հ Ա Գ Ն Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն .

Ընկնլ յինէն սիրտ-հետ եմ:

I

Մայեանց և լուր՝ սիրոյս տաղի,
 ո՛վ ազնիւ մասն՝ իմոյ սրտի,
 զի ինքնակամ՝ սերտ հաւատով,
 նաև սիրով՝ աստուածայնով,
 ՚իքում առի՝ եմ բընակեալ
 եբբ ճառ յերկրի՝ արմատացեալ:

2

Հողւով մարմնով՝ ՚ի միասին,
 զարդարեցար՝ շորհոց վերին:

խոստովանին՝ աչք ամենայն,
զքեզ չքնաղ՝ և քաղցր միայն.
նայեանց և լուր՝ սիրոյս տաղի,
նվ աղնիւ՛ ժաման՝ իմոյ սրտի:

3

Քոյին գեղով՝ զիս գընեցեր,
որով և զիս՝ սրտացուցեր.
ազգ և աղինք՝ քեզ երանեն,
և զիս սիրող՝ քո հռչակեն.
նայեանց և լուր՝ սիրոյս տաղի,
նվ աղնիւ՛ ժաման՝ իմոյ սրտի:

4.

Կամարայօնդ՝ զիւր նետ լարեաց,
հանգոյն Սիրոյ՝ յիմ սիրո՞ ձգեաց.
տոչորեւով՝ զոգիս խոցեաց,
յոր և բժիշկ՝ զքեզ կարգեաց.
նայեանց և լուր՝ սիրոյս տաղի,
նվ աղնիւ՛ ժաման՝ իմոյ սրտի:

5

Ո՛վ զիս մեկնել՝ իքեմ իշխեմ

կամ

Կամ քեզ կողովել՝ յինէն կարէ.
 քանզի է սէրն՝ աստուճածային,
 որ սևեռեաց՝ զմեզ՝ ի բարին.
 նայեալսն և լուր՝ սիրոյս տաղի,
 ով ազնիւ մասն՝ իմոյ սրտի:

6

Սէրն իմառ քեզ՝ միշտ հաստատուն,
 թէ եւնչէ՝ բայց կայ արթուն.
 մինչ աշխատի՝ ոչ վատակի
 և մինչ նեղի՝ ոչ տագնապի.
 նայեալսն և լուր՝ սիրոյս տաղի,
 ով ազնիւ մասն՝ իմոյ սրտի:

7

Յորդոր գեղոյդ՝ չեբեք մեռցի,
 զի է բերև՝ հուր կենդանի.
 եբ ջահ վառեալ լոյս արձակէ,
 և աներկիւղ՝ զքէն գուշակէ.
 նայեալսն և լուր՝ սիրոյս տաղի,
 ով ազնիւ մասն՝ իմոյ սրտի:

Ընկալ

Ընկալ յինէն՝ սիրուհիդ իմ,
 զայս պարկեշտ բանս՝ զորս ծընանիմ:
 շնորհեա՛ւ և ինձ՝ զգութ սիրոյդ,
 մի թողուր զիս՝ մեկնիլ յոգևոյդ:
 նայես՛ց և լընը՝ սիրոյս տաղի,
 սվ ազնիւ՝ մասն՝ իմոյ սրտի:

Ս Ե՛Ր Ի Մ Ս Ե՛Ր Ի Մ Ա Ն Ն Մ Ա Ն՝

1

Յորժամ գո՛ւ յինէն սիրեալ
 յատկայայ՝ դէշ նազելւոյդ:
 Թէ և իմ՝ բիւր վիշտս կըրեալ,
 Բայց չէր ինչ այն՝ առ սիրոյդ:

2

Առ՝ Տաւիղն՝ սիրուհիդ իմ,
 երգեա՛ւ զերգս՝ մեր վայելմանս:

վանեա՛ւ

վանեա՛ս վիշտս՝ յորոյ Թօշիմն

Սէ՛ր իմ սէ՛ր իմ աննրմանս

3

Քամբար ես՝ աչայ հողոյս

բարունակ՝ արիւական.

տունը նորոգ՝ բոբոք սիրոյս

Սէ՛ր իմ սէ՛ր իմ աննրմանս

4

Ազդեա՛ս յիս՝ զօրութեամբ քով

լից զոգիս՝ շնչով սիրոյդ.

մի թողուր՝ խամբիլ ցաւով

Ի զուր՝ ի զուր առ սիրոյդ

5

Նայիմ յիս՝ մինչ վարանեալ

ոչ ոք է՛ ինձ օգնական.

լոկ յիշմամբ՝ իմ զօրայեալ

Սէ՛ր իմ սէ՛ր իմ աննրմանս

6

Ո՛վ կոյս քաղցր՝ մեղմ ժպտելով

Թո՛ղ վիշտք իմ՝ հրաժարեացիմ.

տո՛ւր վերայս՝ բոյժ գըթալով:

Սէ՛ր եմ Սէ՛ր եմ Թանգագինս:

7

Ի իւսեան՝ զիս՝ ընդ բեզ սիրով:

վայելէ՛լ վարձս բերկրական:

զոր ետ մեզ՝ Սէ՛րն նետելով:

Սէ՛ր եմ Սէ՛ր եմ անընմանս:

8

Րախտկան՝ դէմք քո փայլէ:

յոր հոգիս՝ լեալէ դերի:

իբր մագնիս՝ սիրո իմ քարշէ:

Գըթա՛ն Սէ՛ր եմ նազելի:

9

Էսպեր՝ ինձ մըխիթար:

աւերեան՝ զօրս տրտմական:

եղգելով՝ զերգս ըսխարար:

Սէ՛ր եմ Սէ՛ր եմ անընմանս:

ՓԱՅԼԻՒՆՆ

Փ Ա Յ Լ Ի Ի Ն Ն Ա Յ Գ Ո Ւ

Ժպտման կուսին՝ պագանեւում:
Խնդրեցի զայն՝ բայց ՚ի զուր ել:
յոյսն ո՛չ յաւէտ՝ զիս գգունեւում:
օրհասն վճուե լալ և հեծեւ:

Մինչ դիպի ինձ՝ փայլունն այգու,
զաչս իմ՝ հզօրե՛, յառաջ եկեալ:
յաճիմանյոյս՝ երբ զիս թողու,
ստուներն ցայգոյ՝ յողբ իմ սուղեալ:

Վ՛հնուսս՝ որչափ՝ գործ քո դաժան,
զի մեզ իշխե՛, գեղ այսպիսի:
լնդ քեզ վարիլն՝ յոյժ անհաւանի,
սիրտ մի որ ցուրտ՝ յայս գեղանի:

Ե՛ր աչքն լցեալ՝ հրով սիրոյդ,
զի՛ է սմա ձայն՝ քո տատրակի:
ձոյ և շրթունք՝ ըղձից մարմնոյդ,
որ՛ի համբոյրս՝ սիրոյ կնճռի:

THE RADIANCE OF MORN

The smile of the maid I adore,
 I have sought, but have sought it in vain;
 Hope, lull me with flatt'ry no more—
 Fate dooms me to sigh and complain.

When she meets me, the radiance of morn
 Breaks forth and enlivens my eye:
 When she leaves me, I wander forlorn,
 And Night's shadows descend on my sigh.

O Venus! how cruel thine art,
 That bids us such beauty behold!
 In thee, how unkind to impart,
 To such beauty, a heart that is *cold*.

Why fill'd is her eye with thy fire?
 Why giv'n was the voice of thy dove;
 The bosom and lip of desire,
 That will frown on the kisses of love?

ԳԵՂԵՑԿԱՌԻԹԻՒՆ ԳՈՒԹ

I

Գեղեցայ զոգիս՝ գեղքո վաղուց,
 չեղքեք կարենմ, ժուժե՛լ պա՛հոյ.
 այն մինչ վարանք՝ սիրտիմ նեղէ,
 և՛ հիւրըչայ՝ զոգիս կապտէ.
 ժպտեանց յայնժամ կոյս դու առաստ,
 ո՛հ՝ թէ սիրտ քո՛ իցէ ազատ:

2

Յորդոր գեղոյ՝ ժամն խամբեցէ
 բայց քոյր, կոյս քողցո՛ թօշի՛կ չկարէ.
 զի յանձն և դէմն՝ ո՛չ սահմանեալ
 սիրտ, միտք, հոգիդ՝ շնորհք լլեալ.
 վառն այն ժպտեանց կոյս դու առաստ,
 ո՛հ՝ թէ սիրտ քո՛ իցէ ազատ:

THY

· T H Y C H A R M S ·

Thy charms have long enslav'd my heart,
 Nor can I ever ever heal the smart,
 While anxious doubt disturbs my breast,
 And robs my soul of peace and rest,
 Then Maiden if thy heart be free,
 Oh! sweetly deign to smile on me.

2

The charms of beauty time will fade,
 But thine can never die, sweet Maid,
 For not to face and form confin'd,
 Charms fill thy heart and soul and mind,
 Then Maiden if thy heart be free,
 Oh! sweetly deign to smile on me.

Ա Ռ Ն Տ Ե Ղ Ի Ն Ա Կ Ո՛

Որք ամբաստանեն զկրից սիրոյ :

1
 Ով դուք որք միշտ՝ զերգոյ սիրոյ՝ ամբաստանէք,
 ոչ իսկ գիտէք՝ զայն բարեպէս՝ զորմ գգէք,
 քանզի կրիւք՝ դուք ոչ երբէք՝ աշխատ եղէք,
 ելնք յանասաւս՝ անդ թաքերո՛ւք և ողբայէք,
 երկիրպագէք՝ անուան նորին՝ մահ ջանկայէք,
 յայնժամ և դուք՝ քաջ զսիրոյ՝ գրել կարէք :

2
 Բայց մարթ է ձեզ՝ տալ պատասխան՝ և կառայել
 ո՛ւր աւարկայն՝ մեր հեծութեան՝ նաև ասել :
 ո՞վ է աղջիկն՝ որ զսիրտ մեր՝ մաշել կարէն,
 աւանդ չբրբէք՝ նըշան ետուք՝ զաղջկանէն :
 որ թախաւի՝ ի ստուներին՝ Վինդսոր եկրի,
 յայն սակս ուսջիբ՝ այնէ չըքնողն՝ Զեռայդենի :

TC

TO AUTHORS

That endite on the Passion of Love,

I

Ye who do songs of love endite,
 Knoweth not well of that ye write,
 Sith ye nere with passion strove:
 Go moan, and hide in groves, and sighe,
 Adore her name, and wish to dye,
 And then ye well may wryte of love.

2

But ye may answer make, and cry,
 ' where is the object for our sigh ?
 who is the mayde may make hearts pine ?'
 Ah, did ye never marke a mayde
 That wandereth in Windfor shade,
 Then larne — it is fayre Geraldine:

Մ Է Զ Գ Ի Ը Ե Ր Ո Յ

1

Մէջ գիշերոյ՝ յորժամ յերկոյ՝ մարդիկ ճնշեալ,
 ըզբաղցր ջընորհս՝ հանգըստութեան՝ յայնմ վայելեալ՝
 բախե՛ր կուպիդ՝ ըզդուռն իմ տան՝ զարթայ խոտովեալ՝
 ո՛հ՝ ո՛վ է այն՝ ասեմ գոչմամբ՝ որ դու լս քակտեալ է

2

Ետ պատասխան՝ նա մեղմօրէն՝ և քաղցրայեալ,
 եմ աղքատ ոմն՝ տրղայ փոքրիկ՝ տարաբախտ լեալ,
 է ցո՛ւրտ գիշեր՝ և յանձրեւոյ՝ եմ տամկայեալ,
 զի կորուսի՝ ուսն իմ Տի՛կին՝ Թո՛ղ ինձ ներս գալ է

3

Ախտակցութեամբ՝ յարեայ փութով՝ ճըրագն վառեալ,
 բայի ըզդուռն՝ յորժամ տրղայն՝ ինձ երեւեալ,
 ունէր յուս իւր՝ ըզթևս յորոյ՝ անձրեն կաթեալ,
 և աղեղամբ՝ հանդերձ նետով՝ էր զարդարեալ է

4

Ի նիստ առնեմ՝ զնա առ իս՝ զհուրն վառեալ,
 ջերմ զենջակալ՝ խոնամն յիւրմէ՝ գօտայուցեալ է

IN THE DEAD OF THE NIGHT.

I

In the dead of the night when with labour oppress'd,
 All mortals enjoy the sweet blessing of rest,
 Cupid knock'd at my door, I awoke with the noise,
 Ah! who is it, I cry'd, that my rest thus destroys. ?

2

He answered so softly, so gently, so mild,
 'I am a poor little unfortunate Child
 'Tis a cold rainy night, I am wet to the skin,
 'For I have lost my way, Ma'am, so pray let me in.'

3

In compassion I rose, and striking a light,
 I open'd the door, when a boy appear'd in sight,
 He had wings at his shoulders, the rain from them dropp'd,
 And with a bow and arrow the boy equipp'd,

4

I stir'd up my fire, set him down by my side,
 And with a warm napkin the wet from him dry'd,

ջեռայուցի՝ ըղիա խապառ՝ յօղոյն պահեալ
և իմ ձեռամբ՝ շողն՝ իՆերացն՝ քամիմ սեղմեալ:

5

Իբր՝ ի շողից՝ և ի՛ սրտոյ՝ նա դիւրացեալ
Թէ հաճեսցիս՝ Տիկն ասէ՝ զիւր նեան տաւեալ:
Թէ հաճեսցիս՝ կարեմբեղկրել՝ փորձիւն գիտեալ
նթէ անձրևն՝ լարն աղեղան՝ ջիցէ եղծեալ:

6

Քայնժամ ուղիղ՝ յիւր կապարձայն՝ նետ մի հանեալ
զոր նըշանեալ՝ յիմ սիրտ փախուկ՝ նետն թախանցեալ:
նչ աղէղն իմ՝ և ոչ նետն իմ՝ ասէ եղծեալ
բայց զգասցիս՝ նեղութիւնս ինչ՝ ցաւոցն ժողեալ:

I chaf'd him all over, to keep out the cold air,
And with my hand I wrung the wet from his hair,

5

No sooner from wet and from cold he found ease,
Then taking up his bow, said, 'Ma' am, if you please,
'If you please, I would fain by experiment know,
'If the rain has not damag'd the string of my bow.'

6

Then straight from his quiver an arrow he drew,
Which aiming at my heart, twang went the yew,
'My bow is not damag'd, nor yet is my dart,
'But you will find some trouble in bearing the smart.'

Q₂

ԱՌ Լ Ա Ռ Ե

Ա՛րքան երանեալ էր այգն սիրոյ,
 երբ գեղ քո յաղթեաց՝ նախ սրտի իմոյ.
 Ի՛նչ քանի անմեղ՝ իտենչից յածիլ,
 զոր կայծեցի անդր՝ քան զմահն մեկնիլ։

Ի՛նչ զարթուղիլ էրբ ինձ պատահեաց,
 օրպէս հաճութիւնն՝ ի դէմն քո բնակեաց
 որ զեռաստան իմ՝ եբայ ինձ ծաղկամբբ
 և տեղայ բերկրանս՝ առ համայն տեսչեամբբ։

Բայց ընդ իմ հաճունս՝ Բաղդին մասայեալ
 ՚ի յորտոր գեղոյդ՝ սիրօլ զոմն կապտեալ.
 յինէն թակարթէ՝ զանոյշ ժպիտ քոյ,
 և զքեզ յանձնէ՝ նա՛ ի ձեռս այլ։

Թէ և արտասուեացս՝ վճռեցա՛ն ծորիլ
 բայց չերբէք կարէ՛ մասն Լաւայ լինիլ.
 Թող սերն պահեացէ՛ սիրտս ո՛ր ի վշտայ.
 վէրբ և՛ր փախիցեն՝ որք յիս՝ ի մըտայ։

TO LAURA:

How happy was the morn of love,
 When first thy beauty won my heart!
 How guiltless of a wish to rove!
 I deem'd it more than death to part!

Whene'er from *thee* I chanc'd to stray,
 How fancy dwelt upon thy mien,
 That spread with flow'rs my distant way,
 And show'r'd delight on every scene!

But Fortune, envious of my joys,
 Hath robb'd a lover of thy charms —
 From me thy sweetest smile decoys,
 And gives thee to *another's* arms.

Yet, though *my* tears are doom'd to flow,
 May tears be never Laura's lot!
 Let *love* protect *thy* heart from woe;
 His wound to *mine* shall be forgot.

ԱՌ Ս Ի Ն Թ Ի Ա .

Որ զու որոյ դեմքդ սրբասուր
 Տեշտէ, բայց տայ՝ բիւր վիշտս՝ի զուր,
 վըճառութեամբ՝ օրն իմ՝հակեալ,
 և յայդ զիւր քաղցր՝ նիջիւն ծախեալ:

Բայց ո՛հ ըստ իս՝ ո՛ր լօրհնեցաւ,
 գեղքս ընդ այլս՝ միշտ ծանուցաւ,
 երբ կամքն ասաց՝ սրտիս խլեալ,
 թէ Սինթիա է՝ շէն ժպտեալ:

Տ՛իկին հոգւոյս՝ ներեմ ողբոյս,
 թող նախանձոտ՝ կրից սիրոյս,
 և մի ձաղեր՝ զհէգն որ վատիս,
 մինչ ծուներ յայլոյ՝ գեղոյդ անիօ:

Ահա նոցա՝ ողջ գիւտ ձգիչ,
 զօժտից բաղդին՝ չէ՛ 173 յայտնիչ,
 լոկ պանծանամ՝ անկեղծ հոգւով,
 անեղանքեմք՝ և և սիրով:

TO CYNTHIA.

O Thou ! whose love-inspiring air
 Delights, yet gives a thousand woes;
 My day declines in dark despair,
 And night hath lost her sweet repose;

Yet who, alas ! like me was blest
 To *others* e'er thy charms were known;
 When fancy told my raptur'd breast,
 That Cynthia smil'd on *me* alone ?

Nymph of my soul ! forgive my sighs;
 Forgive the jealous fires I feel;
 Nor blame the trembling wretch, who dies
 When others to thy beauties kneel.

Lo ! theirs is every winning art,
 With fortune's gifts unknown to *me* !
 I only boast a simple heart,
 In love with *innocence* and *thee*.

Օ Ր Հ Ն Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Առ Արեգակն ճառեալ

1

Ի կարմիր ալեայ՝ ճագեալ լլյսդ մեզոյ՝
Տաճբարձ՝ ի բարձունս՝ գոսկեայ գրլուխ քոյ՝
սիրեալ՝ ի վերայ՝ միգալից լերանց՝
արևելական՝ ըզգունարթ շող քոյ՝

2

Աւասիկ ոսկեայ՝ Աստուածն երևի՝
ահաւոր մթոյ՝ ուժգնութիւնն թռչի՝
վերանայ՝ ի մնայլ՝ յիւր ուղեկցութեան՝
սեաւ թախծանք կարիք՝ և հոգ սարսուելիք՝

3

Ահա ոսկեղէն՝ Աստուածն բարձրացեալ՝
առ Տրոսիւ զիւր՝ վերելեալս սիրեալ՝
ճեպեն ընգ նմա՝ ժամք գարնանայինք՝
քաղցրաշունչ հողմունք՝ և ծաղիկք բլիսեալք՝

HYMN

H Y M N

To the rising Sun,

I

From the red wave rising bright,
Lift on high thy golden head;
O'er the misty mountain spread
Thy smiling rays of orient light!

2

See the golden God appear!
Flies the fiend of darkness drear;
Flies, and in her gloomy train,
Sable grief, and care, and pain!

3

See the golden God advance!
On Taurus' heights his coursers prance:
With him haste the vernal hours,
Breathing sweets and dropping flowers.

Ամառն բերկրալի՛ յիւրմէ կողմանէ,
 զպսակս վարդեայ՝ սիւսութեամբ Տիւսէ՝
 և ձմեռն փափուկ՝ քաղցրագոյն դիմօք,
 բողբոջէ զոսկեայ՝ զորայս՝ ի վերջէ՝

5

Սիւռեան՝ ծիրանի՛ զօրըն շառաւաճ,
 առ ողջոյն և լայն՝ երկնային ուղեաճ,
 ողբայ բընութիւնն՝ ընդ քոյդ յապաղմուն,
 ո՛վ Աստուած փառայ՝ փութան աստուաճաւաճ՝

6

Ի կարմիր ալեայ՝ ծնդեալ լայնոց մերոյ,
 համբարձ՝ հարձուսն՝ զոսկեայ գըլուխ քոյ՝
 ափուեան՝ ի վերայ՝ միգալից լեռոնց,
 արեւելական՝ ըզգունարթ շող քոյ՝

5

Մ 4

4

Laughing Summer at his side,
 Waves her locks in rosy pride;
 And autumn bland, with aspect kind,
 Bears his golden sheaf behind.

5

O haste, and spread the purple day
 O'er all the wide ethereal way!
 Nature mourns at thy delay:
 God of glory, haste away!

6

From the red wave rising bright,
 Lift on high thy golden head;
 O'er the misty mountain spread
 Thy smiling rays of orient light!

ԵՐԳ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ ՈՂՋՈՒՆԻ

Այլին երգոյ՝ ողջոյն տոճեալ
 ողջոյն այգուն՝ անոյշ հասոյ՝
 յիմ Անահտայ՝ անյոյս երթեալ
 'ի գոտերէն՝ գնամ սիրոյս

'Ի գեղն յորմէ՝ եմ ես եղծեալ
 ինձ ասային՝ չէ՛ պարտ յառիլ
 Ի՛բը յայնց շողից՝ եղէց ծածկեալ
 ո՛րք մեռտա կարէ՛ յարգուն մոխրել

ԱՌՆՈՒՍԻՆ

Չինչ վիշտ ձգէ՛ յոչս այն մոյլուն
 քերթօղոգ խամբի՛ հըրով նոցուն
 Թող ինձ գիպիլ՝ քաշ իմ վճռոյս
 և +չ պարտիմ՝ մահն իմ յետոյս
 Ժտեմ 'ի քէն՝ շնչովս չաւական
 Թողուլ ծոցոյդ՝ գուլ իմ դամբանս

A FAREWELL SONG.

Farewell to the fragrance of morn;
 Farewell to the song of the grove —
 I go from my Delia forlorn;
 I go from the daughter of Love !

I was told that I ought not to gaze
 On the beauty by which I'm undone;
 But how could I hide from their rays?
 What mortal can fly from the sun ?

TO CYNTHIA.

What danger lurks in those bright eyes !
 Lo, by their fire thy poet dies:
 Yet bravely let me meet my doom —
 And since to *thee* I owe my death,
 I beg thee, with my parting breath,
 To let thy bosom be my tomb.

Ե Լ Լ Ե Ն .

Մինչ Երեկն պարզէ՛ զիւր քօղ զայշխարհաւ
 Ե կանթեղս դողդոջս՝ կախէ զԹերեկն .
 Տիայեալ շրջիմ՝ առ չքնաղ երկրաւ .
 Ե հետազօտեմ՝ զուզոյն օրեղէնս

Յայնժամ հաճութիւնն՝ յատուալի բարձունէ,
 զիմ կորզեալ հոգի՝ ծածկէ իւր լօրկօփ .
 յաշխարհս՝ մտաւորս՝ ճախրեալ անցանէս
 Ե առաձգական՝ իտյանայ թեօք :

Է յայնժամ՝ ի գանձս՝ Յիշխեաց կուտեալ,
 յանջատեալ կայթմանց՝ առ սանեմ կրկին .
 զայնոսիկ տեսիլս՝ զորս սէլն կազմութեալ
 Երբ յայն էր առոյգ՝ Ե կեանքն դեռ անիճս

Իբրև հառաչեմ՝ Յերկինս ի մըտայս
 մինչ հագնապն հեղու՝ զիւր ողբ զատնապինս
 Թուի ինձ վիճակիլ իմ _____ աչայ .
 Ե անոց զհետ լեալ պայծառ հրեշտակինս :

ELLEN.

When Evening draws her curtain round,
 And hangs her trembling lights on high,
 Entranced I rove on fairy ground,
 And muse with spirits of the sky.

Then Fancy from her starry height
 O'er my rapt soul her mantle flings,
 Through worlds ideal takes her flight,
 And soars upon elastic wings.

'Tis then in Memory's treasured hoard
 Of joys departed, I review
 Those scenes which fond affection stored,
 When hope was young, and life was new.

And as I breathe to Heaven a sigh,
 While Sorrow pours her pensive prayer,
 I seem to meet my ————'s eye,
 And trace the glittering angels there.

Յ Ո Ւ Լ Ի Ա .

Կուսման Կերպրի .

I

Ասի թէ Սերն՝ եր մինչ մանկիկի,
զիւր մանկական՝ վիշտս՝ ի վարել .
եւս ցնա մայրն իւր՝ շատ խաղալիկ,
ըստ չափ կայտառեալ՝ ի կարճին ժպտել .

2

Նա զարեղն մի՝ մանկան հնարեաց,
ևնեա մի եղ՝ ի ձեռն նորին .
զիւր ասպարաւ՝ և նրկարեաց,
իբր թշնամոյն՝ զտիպ սրտին .

3

Դիր անդ . առե՛ ցոյց մահական,
նեադ մահակիր՝ անդ գիպեցեցէ .
թէ սոսայիս՝ զվարձս անուշան,
սերն յարգութեան՝ զահն մերժեցեցէ .

JULIA

Ս. ՆԵՐՍԷՍ ԵՆՈՐԱԼԻ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ս. ԱՄՆԱՊԻԿԻԿ ՎԱՅՏ

ՆՈՐ ԶՈՒԳՍ

JULIA

Cupid on Earth.

1

'Tis said, when Love was yet a boy,
His infant sorrows to beguile,
His mother gave him many a toy,
Exulting in the urchin's smile.

2

She found the child a supple bow,
And placed within his hand a dart,
Then on his target, as his foe,
Painted the semblance of a heart.

3

"Take there," she cried, "thy deadly aim,
Thy fatal darts be pointed there;
If thou wouldst win the prize of fame,
Ambition should disdain a fear."

Urbol

4

Ըսեալ զաղերն՝ զնետն լարէր,
 Թէև տրդան՝ գոյզն ինչ կոյր լեալ
 փոքրիկ թեք իւր՝ թէև սարսէր,
 ձգեայ զիւր նետ՝ ինչանն կարգեալ

5

Սիրոս իւր բաղխեալ՝ անմիտ խայտմամբ,
 առոսս իւր մօր՝ անդ խոնարհեալ
 սիոխեան, ասէ՛ զայս խաղ քանդմամբ,
 Թող ինձ ձգել՝ ի սիրոս տրտմեալ

6

Ո՛վ, Թոյլ առւր ինձ՝ յաշխարհ ստորին,
 սիմ բախ թռչումն՝ սիւթով սագրել
 Թեքս սաւառնեալ արագ լիլին,
 նոր բերկրանայ՝ ի սոյս անել

7

Ո՛րդի կարող՝ Մարտի գոչէն,
 կամին Աստուած՝ մի իշանել
 կամին քո մօր՝ յոյս, փառքն տասէն,
 զանմահ ծըռունդն՝ քո կոճաղել

4

He took the bow, the dart he took;
 And though the boy was somewhat blind,
 And though his little pinions shook,
 His arrow reach'd the spot assign'd

5

His bosom throbb'd with phrencied joy;
 And falling at his mother's feet,
 "Remove," he said, "this painted toy,
 And let me aim at hearts that beat.

6

"O grant that through the nether world
 I urge with speed my jocund flight;
 Swift be my fluttering wings unfurl'd,
 To range through scenes of new delight!"

7

"Offspring of mighty Mars," she cried,
 "Wouldst thou, a God, descend to earth?
 Wouldst thou, thy mother's hope and pride,
 Degrade thy high, immortal birth?"

8

Այլերթ և ուր՝ քայլքն ջրջի՝
 լնր Դիսկորդեայ՝ խնչորն ձգեալ,
 գուցէ՛ Նախանձն՝ ընդ Սէրն յօդի,
 և Գեղն սարսէ՛ զքեզ կնճուեալ:

9

Երթ, երթ ցասումն՝ մօր քո մեղման,
 երթ, քայջ լիցի՛ պետութիւն քո-
 առ դաժանօք՝ ցասումնդ հոսեան,
 և Դիմեղէ՛ մաքրեան զաղա քո:

10

Մանկիկն ճնշեալ՝ ակրնկորի,
 և լայր դիպելն՝ կնճուայ ծնորին,
 սակայն նոր լուրքն՝ ած զիւր հոգին,
 և ևս հայցէր՝ զբանա արտին:

11

Ո՛վ, Թող շնորհքդ՝ զիս ուղղեացէ,
 զիմ մօր վշտայ՝ վրէժմն հանել,
 ընկճեալ զգեմնակն՝ փառք իւր կեցցէ՛,
 զիւր Թշնամիս՝ յերկիր նաւաճել:

8

" Yet go; and where thy footsteps rove
 Be Disord's golden apple thrown!
 May Jealousy be link'd to Love,
 And Beauty awe thee with her frown!

9

" Yes, go; — thy mother's wrath assuage,
 Go, and imperious be thy reign;
 On tyrant mortals pour thy rage,
 And cleanse, O Diomed! thy stain."

10

The boy dejected hung his head
 And wept, a parent's frown to meet;
 But novelty his spirit led,
 And still he sued in accents sweet:

11

" O let thy blessing be my guide,
 And I'll revenge my mother's woes;
 Descend her champion, prove her pride,
 And humble to the dust her foes."

12

Մայրն զիւր հաւան՝ ետ յամբական,
 փարեք զորդուքն՝ արտասուեալս
 փոխ ետ գօտին՝ խորհրդական,
 սըհնեաց զնա՝ հառաչելով:

13

Ի յաղթու կառն՝ իւր մօր կրքեալ
 զիւր ծննդեան՝ եթող զերկիւր.
 ընդ դաշտս օգոյն՝ և թախանցեալ
 յայս ապրտամբ՝ էջ նա յերկիւր:

14

Փոյթ՝ ի յոյց տալ՝ զարհեստն նեախ,
 զաղեղն լարեալ՝ զիւր նեան փորձեթ:
 մինչ յահ և յոյս՝ սիրտ իւր կրկտի,
 նեան խարխափեալ՝ ի բաց թօչեթ:

15

Յանկարծակի՝ ընդ օդն նեղեալ,
 արձագանգն զողբս՝ ազդու կրկնե՛.
 օգնեալ գոչե՛ ձայնիւ լքեալ.
 ո՞ր օգնեալ է՞ յոյսն է՞ յաղբե՛:

12

The parent gave her slow consent,
 Hung o'er her child with tearful eye;
 And, as her mystic zone she lent,
 Breathed her fond blessing in a sigh.

13

Borne on her bright triumphal car,
 He left the regions of his birth,
 And, floating through the fields of air,
 Alighted on this rebel earth.

14

Eager to show his archer's skill,
 His bow he bends, his dart he tries
 While hope and fear his bosom thrill,
 The random shaft at distance flies.

15

Sudden, throughout the troubled air
 Echo repeats a piercing cry,
 "Help me," in tones of wild despair,
 "Help me, O help me, or I die."

16

Եգիտ զանբախտ՝ զենլին փութովն
զնորա լոյճ՝ գլխոյ կալեալ։
Թայ զվերն յարասոր՝ Տամբուրիկով
ժպտեալ Տայեր՝ յարիւնն ելեալ։

17

Ձյաղթու կայթմամբ՝ արդէն լողեալ
տղայն զՏետ լեալ՝ զոճարձ շաւղին։
Խաղս մանկական՝ զամին ծաղրեալ
և ընդ խուսն փոքր՝ կցի՛ի խաղին։

18

Բայ շոյտ զանիւն՝ ձրգէ՛ի բայ,
զլերամբբ զձորովք յայնժամ ճախրէ։
Գիւտն մանկութեան՝ իւր նախընթաց
Թիթեռն շքեղ՝ նորա վարձ է։

19

Եբբեմն շքնաղ՝ զպորս սիրէ,
ղոյժն առ-իւծու՝ և մերթ ծաղրեալ։
այժմիբը զիւր մօր՝ տաարակա մընչէ,
կամ՝իդլբին՝ է նա հեծեալ։

16

The hapless victim soon he found,
 Raised on his arm her languid head,
 With tears and kisses bathed the wound,
 Yet laugh'd to see how much it bled.

17

Now buoyant with triumphant joy,
 The child pursues his careless way;
 Trifles with every infant toy,
 And joins the little crowd at play.

18

But soon the hoop he throws aside,
 And over hills and valleys flies;
 The whim of infancy his guide,
 The gaudy butterfly his prize.

19

Sometimes the gentle swan he woos,
 Sometimes the lion's power derides;
 Now like his mother's doves he coos,
 Or on a dolphin's back he rides.

20

Տեղւոյ՝իտեղ՝ այսպէս չո՛ւնէ,
 բարուրն զիւր փող՝ յառաջ տարեալ
 դէմք ամենայն՝ մեկնեալ յիւրմէ,
 և յիւր զօրէն՝ սիրաբ զաճուրեալ

21

Ո՛Տ՝ է՞ր կարճկին՝ կարեքն առիւր,
 հաստեաց զիւր մօր՝ բանն հաւաստի.
 Լնչո՞րն ոռնէս) Բշտ արիւնիւր,
 երբ մահալան՝ յեղն Իւր 34ե.

22

Արդ նա զգո՛ւեալ՝ ՚ի շրջանիւր,
 լարէ զիւր նետ՝ յաղեղն լքեալ
 հեղուլ հայցէր՝ ՚ի սիրտ մօր Իւր,
 դարձօսըն վշտայ՝ ապաշխարեալ

23

՚ի լիճ այտիցն՝ Ժպտումն սուղեալ
 զիւր հանդէսն և՛ զլսանդն յայտնեաց.
 բանս սիրեւոյն՝ երբ նա լո՛ւեալ
 յողբացեալ տղայն՝ այսպէս ձօնեաց

But

20

But changing thus from place to place,
 Slander her trumpet sent before;
 He finds averted every face,
 And every bosom dreads his power.

21

Ah, why the urchin's sorrows tell?
 He proved his mother's sentence true:
The golden apple always fell
Where'er his fatal arrow flew.

22

Now wearied with his earthly tour,
 He bent upon his slacken'd bow,
 Pray'd on his parent's breast to pour
 His tears of penitential woe.

23

The smile that dimpled on her cheek
 Betray'd her triumph and her joy;
 When thus she heard her darling speak,
 And thus address'd the weeping boy.

24

Այի՛ սիրտ՝ մօր քո փափկիկ,
 հեղ զարտօսը քո՝ ըստըջութեան՝
 անդ քո շինեալ՝ բոյն խաղաղիկ,
 և անդ հանգո՛ գլուխդ լըջութեանս

25

Ո՛վ շըջմուլիկդ՝ ցնորից, կամաց,
 մեղք քո ամէն՝ լիցին թողեալ:
 Ը՛ր գույաշխարհ՝ ուխտագընաց,
 անդրէն առ իս՝ Յերկինս դարձեալ:

Ա Ռ Լ Ո Ւ Ս Ի Ն

Թէ դիպի աչացս՝ ընդ այգն իմ՝ Լուսին,
 այն է շառագնեալ՝ շողն Լուսաբերին,
 և թէ ընդ երեկս՝ յանցս իմ՝ անցանէ,
 նոյն Գիշերալարն՝ զիւր փայլիւն ճրգէ:

Yes

24

“Yes, on thy tender mother's breast
Thy tears of penitence be shed;
There build in peace thy little nest,
And there repose thy angel head.”

25

“O vagrant child of whim and mirth,
Thy errors all shall be forgiven;
Perform thy pilgrimage on earth,
And then return to me and Heaven.”

Ա Կ Ն Ա Ր Կ Ա Ռ Ի Թ Ի Ի Ն Բ Ն Ա Ի Թ Ե Ա Ն

Նա գոր ես սիրեմ՝ զսէրն իմ խոտէ,
Լանյոյս զայլ ուրումն՝ քայլս յանձին կըրէ՝
զի որ զչքնաղ՝ զկին այն սիրէ,
զիս անմիջաբար՝ սիրով վշտագնէ՝
յիս ինա և յայս՝ գիտութիւնն կեղծեալք
և սէրն է սպառնալ՝ վշտայ մերոյ լեալք

Տ Ա Ղ Դ Ի Ի Ց Ա Ձ Ն Ա Կ Ա Ն .

Ի վերայ նորին վեհախառութեանն Գեորգեայ երբորսն
օգոստոսդատ արքայի մեծին Բրիթանիոյ :

Տ Ե Ր Կ Ե Ց Ո Ձ Ա Ր Ի Ա Յ Ն .

I

Տէ՛ր կեցո՛ Ձարջ արքայն,
վրսեմ կեալ ընդ երկայն,
կեցո՛ զարքայն .

Յղեա՛ նմա՛ յաղթութիւն,
փառք և երջանկութիւն,
կատարել՛ զպետութիւն,
երկար առ մեզք :

2

Ո՛վ տէր մեր՛ տէ՛ր ծագեա՛,
Խշամիս՛ զիւր ցրունեա՛,
և գրլարեա՛ .

Խառնեա՛ զնոցուն վարել,
ջնջեա՛ և զհնարել,
Ի՛նչ սիբօք՛ մեր մաճել,
Ո՛վ կեցո՛ զմեզ :

AN HEROICK VERSE:

On His most Excellent majesty George the third
King of Great Britain:

GOD SAVE THE KING

I

God save great George our king,
Long live our noble king.
God save the king!

Send him victorious,
Happy and glorious,
Long to reign over us.
God save the king.

2

O Lord our God arise,
Scatter his enemies,
And make them fall!
Confound their politics,
Frustrate their knavish tricks;
On him our hearts we fix.
O save us all.

3

Չիբբ բո՛ր նա լիով
 հաճեալց հեղուք փութով
 կեցցե՛ն երկայնո

Ջորենս մեր՝ պահիցե՛
 միշտ մեզնա՛ դատ տայցե՛
 առ յերգե՛լ ՚ի սրբո՛ւե՛
 կեցցե՛ն արքայնո

4

Թող երկար՝ սիրութիւն
 նմա և զմիութիւն
 միշտ աճեցնո՛

Ըզտուող իւր՝ նա բարձեալ
 ճիշդ յարդիկ՝ անսպեալ
 միասիրտ՝ վերօրհնեալ
 Տէ՛ր կեցնո՛ զնա

Thy

3

Thy choicest gifts in store
 On him be pleas'd to pour,
 Long may he reign!
 May he defend our laws,
 And ever give us cause,
 To sing with heart and voice,
 God save the king.

4

O! grant him long to see
 Friendship and unity
 Always increase:
 May he his sceptre sway,
 All loyal souls obey,
 Join heart and voice huzza!
 God save the king.

Ա Ռ Ս Ի Ր Ա Կ Ի Ց Ն

1

Ա՛յլ սիրակից՝ բիւրքո ջեռումն.
 սրբ տան Տեճե՛լ՝ սրախ անդուլ.
 քոյր սակս քերթօղբ՝ խամրեա յողբումն,
 որ Տեշտ կարե՛՛ զիւր պէտս լընուլ:

2

Ա՛յլ փոյթ սէր քո՛ դու պարզեսցես
 փոքումբ եղէց՝ ես գոհացեալ.
 Տամբոյրքն զորս դու՛ ՚ի շունդ ձգես
 նովիմբբ եղէց՝ ես շատացեալ:

Ա Ռ Ս Ի Ր Ա Կ Ի Ց Ն

Թանգ Սիրակից՝ զառոյգն գիտեմ,
 որ բախ զքայռի՛նդ՝ փարէր սուեմ:
 ո՛հ՝ ո՛վ կարե՛՛ զնա ձաղէլ,
 մի՛ խոժուիր՝ զարմանալով:
 Տայեանց միայն՝ յաչս ոչս գըթով,
 ո՛չ Տարցցես ինձ՝ զնա Բարեւ:

TO CHLOE.

1

Chloe, a thousand charms are thine,
 That give my heart the constant sigh!
 Ah! wherefore let thy poet pine,
 Who canst with ease his wants supply?

2

Oh haste, thy charity display;
 With little I'll contented be:
 The kisses which thou throw'st away
 Upon thy dog, will do for me.

TO CHLOE

Dear Chloe, well I know the swain,
 Who gladly would embrace thy chain;
 And who, alas! can blame him?
 Affect not, Chloe, a surprize;
 Look but a moment on *these* eyes,
 Thou'lt ask me not, to name him.

40076

Վ Ա Ր Դ Ն

Վարդն է չքնաղ ՚ի մէջ ծաղկանց,
 Վարդն է բերկրանք՝ բարձր զօրութեանց.
 Վարդն է հրճուէանք՝ մեռուտ անձանց,
 Վարդն է հաճոյք՝ ազիւ կանանց.
 Վարդն է շնորհաց՝ մեծ զարդարանք,
 Վարդն ՚Ի րոնեայ՝ քաղցր հեշտականք:

THE ROSE.

Rose, the fairest; of all flowers!
 Rose, delight of higher powers!
 Rose, the joy of mortal men!
 Rose, the pleasure of fine women!
 Rose, the graces' ornament!
 Rose, Dione's sweet content!

Պ Ա Ր Դ Ն

Փ Ո Ւ Շ Ն THE THORN

Ի սաստառակայ՝ թանգ Սիրակիցս՝ զուստ մի խնդրեաց
 առ ի պաճնել զլուր ծոց չքնաղ յոր զիս գրկեաց
 քան գոչեցի՝ յերկինս երդուհեալ՝ կորն չիցեմ,
 եթե՛ փուշ մի յայդ ծոց՝ ես անկիցեմ:

From the white-blossom'd sloe my dear Chloe requested
 A sprig her fair breast to adorn:
 No, by heavens! I exclaim'd, may I perish,
 If ever I plant in that bosom a thorn.

Երբ զօղն ցուցի՝ ամուսնանալ՝ զնա խնդրեալ
 շառագուհեաց՝ իբրե զարփին յայգուն ծագեալ
 այն Տաճիրմ՝ թե խոստասցիս՝ ետ պատասխան,
 զի նախանձորդն՝ չանարեացե՛ զիս յիւր Ժպտմանս:

When I shew'd her the ring, and implor'd her to marry,
 She blush'd like the dawning of morn,
 Yes, I'll consent, she replied, if you'll promise
 That no jealous rival shall laugh me to scorn.

ԱՍՏԼԸ

Ս. ՆՈՐԱՆՍ ԵՄԻՐԱՆԻ
 ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ս. ԱՄՆԵԱՓԻԿԻՅ ԿԱՅԷ
 Նոր Զուղա.

ՈՍՏՂԵ ԱՌՈՆՁՆՈՍԵՐ

1

Յարժամ եւ յոյսն՝ վերջին քեզաւ
երկինք ցամամբ՝ և ծածկեցաւ.

երբ 'ի փայլուն՝ շողն չբեւեալ

առ իմ ահեղ՝ ճանապարհաւ:

նշան եդի՝ յալեացն ոստնյով:

Չասողմի փայլուն՝ առանձնասէր.

որ առ նսեմ՝ ամպոց վերջով:

բացուստ 'ի բաց մեղմիկ բղխէր:

2

Պայծառ իբրև՝ զաստղն բեւեռի,

ծագեաց յաչս իմ՝ զիւր լյա բարին.

բայլ իմ գթեալ՝ և սիրտ զմեղմի,

բաջ գօրացան՝ լուսով նորին:

օրհնեմ նորին՝ շողն զմեղմեաց,

որ 'ի տիւփոն՝ և յամպոն նշողեայ:

շողն իւր սիրէր՝ յիմ պողոտայ,

երբ օչոք՝ անդ՝ բաց յինէն լեալ:

THE

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳԻՏԱՆԻ ԿՈՆՍՏԱՆՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱՐԱՆ

THE SOLITARY STAR

I

When the last lingering hope was gone,
 And Reason was veil'd in wrath;
 When not a beam in radiance shone,
 Upon my dreary path;
 I marked up springing from the surge,
 One solitary Star,
 That o'er a dark cloud's gloomy verge,
 Streamed sweetly from afar.

2

Bright as the watch light at the pole,
 It rose upon my sight;
 My faltering step and fainting soul,
 Revived beneath it's light;
 Oh! how I blessed it's emerald ray,
 Through storm and cloud descried;
 It's beam shed splendours o'er my way;
 When there were none beside.

կարծես ձգել յիս կարայից,
 զայդ օրհնեալաստղն՝ պայծառացեալ՝
 զիմ առաջնորդն՝ յայս ծով կրեց,
 զիմ վերջին յոյսն՝ յերկինս կրեալ՝
 Նոյնպէս սերդ՝ յիս՝ իբր զայս Աստեղ
 չբրբէք տեսից՝ զայն թարշամեալ
 կենացս յոյսն մեղկ՝ իբէզ զօրեղ
 անագորոյն՝ այսպէս մատնեալ:

Կ Ա Ք Ա Ի Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ն Ե

Յողբս Սիրողին՝ Աղջիկն հնեալ
 առ յիւր հանգիստ՝ թակարդս եղեալ
 զաչաց իւրոց՝ յաղթանս սղբայր,
 և զիւր չքնաղ՝ գողն միշտ սգայր,
 ուրեմն կո՛ւսանք՝ զառածն յիշեալ
 յաճախ սափորն՝ ի հոյ անկեալ:
 Գեղն ուրանօր՝ զիւր վարդս սիւռէ,
 տո՛հմիք զբաղեալ՝ զառույզսն գայէ:
 և ուր բերրի՝ Նեկտարքն աճիւր,
 բաղցեալ ճանճիկքն՝ շորջ զզգեպիւրն,
 ուրեմն կո՛ւսանք՝ զառածն յիշեալ
 յաճախ սափորն՝ ի հոյ անկեալ:

Think

Think'st thou I could have borne to mark,
 That blest Star light die?
 My only guide o'er seas so dark,
 My last hope in the sky?
 E'en such a Star's thy love to me;
 I could not see it fade;
 My life's last lingering hope in thee,
 So cruelly betrayed.

A BALLAD.

The maid who pants for lover's sighs,
 Doth lay for her own peace a snare;
 She rues the conquests of her eyes,
 And mourns that she was ever fair:
 Then, lasses, mind the proverb well,
 'Too oft the pitcher went to well.'

Where Beauty doth display its rose,
 In tribes the busy swains are found;
 And where the richest nect'rine grows,
 The hungry flies will buzz around:
 Then, lasses, mind the proverb well,
 'Too oft the pitcher went to well.'

ԸՆԹԱՅՔ ԿԵՆԱՅՆ ԿՈՐԻՆՈՅ

ԿԱԾ

ԵՐԳՆ ՅԱՐԱՏԵՒՈՒԹԵԱՆ

Ահա՛ անպատճառ արդ ջան, թող ինչ՝ առաջ պատմութիւնս
 թէև մանուկ եմք բայց լքին՝ այս մանկութիւնս.
 յընթացս կենաց՝ մեր իմ թանգ ջան՝ դնեմ՝ իմանի.
 մեք գիպեսցուք՝ յաճախ փշոյ՝ և մերթ վարդիս:

2

Յորժամ մտայլ լինչ՝ յայտ ապաւնեն՝ գորս կաւարէս
 փայլիւնն քո քաղցր՝ զայն ժպտելով՝ վանել պարտէ.
 և մինչ յամբ ախտան՝ այն տրտմանք՝ իբեղ նստցի,
 ի վանել զայն՝ իմ յաղթութիւն՝ և ջոնք լիցի:

3

Ոչ անձկասցուք՝ ծախել վատնել՝ զինչ ապաստանեմս
 զի հեշտութեան կարճէ ուղիս՝ մինչ ի գաւթանս.
 ոչ՝ ի պատիւ յողւոյ հանուք՝ զի լո՛ւր ինչ ջանս
 ջորդն ի հոգս՝ գրանէ զիւր ծին՝ ի մարտն:

How the party flies will mind the proverb well. **CORINTH**
 How off the pitcher went to well.

CORIN'S PROFESSION,

OR

THE SONG OF CONSTANCY.

I

Now, John, we are *married*—and now, let me say,
 Tho' both are in youth, yet that youth will decay,
 In our journey thro' life, my dear John, I suppose
 We shall oft meet a bramble, and sometimes a rose.

2

When a cloud on this forehead shall darken my day,
 Thy sunshine of sweetness must smile it away;
 And when the dull vapour shall dwell upon thine,
 To chase it, the labour and triumph be mine.

3

Let us wish not for wealth, to devour and consume;
 For luxury's but a short road to the tomb;
 Let us sigh not for grandeur, for trust me, my John,
 The keenest of cares owes its birth to a throne.

H. Boyle

4

Կթեցես հ' կոմս մեր սակայն՝ թէ բաղդն դիմէ
իւր որ հուժեամբն իմ Չան շերտն՝ կթել կարէ.
ես հերկեցից՝ զա դն մեր փոքրիկ մինչ երգգ և բանքս
բերկրեն ցորչայն՝ անեմ փայլուն՝ զարօրն իմ ցանգս

5

Աս հրով բերկրեայ՝ մինչ ասորսման՝ որ մեր լինէ
յերեկս աւուրք՝ հանդերձ ցքեալ՝ դրացին բարե-
բան զի իմ Չան՝ սիլ ցանկապի՝ զի հայ կեցէ,
զոր հնութիւն մի՝ կենաց իմ թանգ՝ աղջիկն ասէս

6

Նոյն կարմրալանջք՝ թռչունն և Ռեն՝ շինդրեն մզսինն
երբ զկոտորն՝ սուտու դու կամ՝ հասն բոյս կորինս
սչ միայն գիւրեանց՝ զերգս յանտաւեն՝ նորա հոտենն
օրինակօք՝ այլ և բաղդք երգս՝ սիրոյ ճնանենս

7

Թեև գեղ բո՞ դարտի թօշն՝ բայց հաներ
զի հոյտ էր իմ երբ ցոյս տաս՝ զի բերեալս
երբ ծերութիւնն՝ գլխս տայէ՝ զի ք ձմերուցի
ամառն սեր՝ բլնակեսցի յիմում օգիտ

Thou

4

Thou shalt milk our *one* cow; and if Fortune pursue,
 In good time, with her blessing, my John may milk *two*:
 I will till our small field, whilst thy prattle and song,
 Shall charm as I drive the bright ploughshare along.

5

When finish'd the day, by the fire we'll regale,
 And treat a good neighbour at eve with our ale;
 For John, who would wish for *self only* to live?
 One blessing of life, my dear girl, is to *give*.

6

Ev'n the red-breast and wren shall not seek us in vain,
 Whilst thou hast a crumb, or thy Corin a grain;
 Not only their songs will they pour from the grove,
 But yield, by example, sweet lessons of love.

7

Tho' thy beauty must fade, yet thy youth I'll remember,
 That thy *May* was my own, when thou showest *December*;
 And when age to my *head* shall his winter impart,
 The summer of *love* shall reside in my *heart*.

6216

ՆՈՒԿԻՆ ՍԵՐՆ ԿՈՒՍԻՆ

Քսիլլը է բերկրանքն՝ եբբ շիկութիւնն՝ մեր՛ի սոյս սոյս
 զմեղմ շարժումն՝ որ սարտի՛ գ կիրս զգայ.
 Եինչ ուշմութիւնն՝ պարտիք միտք՝ քաջ համանին.
 զերկշտ բերկրանքն՝ սկզբնական՝ միտք կուսին.

2

Բայց փամիկութեամբ՝ թէ սիրան հարեալ՝ յուրոց հմայել
 առ սիրողին՝ որ զսէր իւր՛ի բայ մերժէ.
 կամ՝ ճնողն ցամամբ՝ չախտութեանէ՝ գ կիրս նորին.
 ո՛ւր է յայնժամ՝ բերկրանքն նախկին՝ սիրող կուսին.

3

Չքննող կուսանք՝ նախ ասրէք սիրան՝ ձեր մեղքերէն.
 զի զամուրթիւնն՝ առչեն ընտրանքն՝ ձեր իճնողէն.
 Ե՛նչ ուշ սուր վիշաք թիւր սիրութեան՝ ի ձէնչ փորձին,
 ե՛նչ շիւմէն՝ ժայտի առնալն՝ սիրող կուսին.

THE

THE VIRGIN'S FIRST LOVE.

I

Yes, sweet's the delight when our blushes impart
 The tender emotion that glows in the heart;
 When prudence, and duty, and reason, approve
 The timid delights of the virgin's first love.

2

But if her fond bosom with tenderness sighs
 For a lover who ceases her fondness to prize;
 Or the parent, in anger, the flame disapprove;
 Where's then the delights of the virgin's first love?

3

Ye nymphs, ere your bosoms with tenderness heave,
 Let your choice from a parent glad sanction receive;
 Lest wrong plac'd affection's keen sorrows you prove,
 And Hymen ne'er smile on the virgin's first love.

THE

THE INTERVIEW

To Chloe.

COME, let's enjoy the passing hour.

(The only one that's in our pow'r,)

Receive and give the balmy kifs,

And let our souls unite in bliss.

2

'Tis Nature swells the throbbing veins.

Let not her impulse urge in vain: —

To Nature all your charms you owe,

The i v'ry neck, the roseate glow.

Tis

3

'Tis Nature fires the panting breast,
 And bids the sex in love be blest.
 She laughs at tyrant Custom's sway,
 And points where Pleasure's cherubs stray.

4

Was it not Nature made you fair?
 Say, would you then destroy her care,
 Regardless of the high behest,
 To multiply — and to be blest?

5

The world, in ev'ry age the same,
 Is less profuse of praise than blame;
 And shall it blame that sweet embrace,
 Which gave existence to its race?

6

© come then, dear Chloe, rich in charms: —
 She came — she rush'd into my arms.
 Her lips, her form, with passion burn'd —
 She gave that bliss which I return'd.

ԳԱՐԱՆԱՅԻՆ ՆՈՒՐԳ ՍԻՐՈՅ

Առ Լուսին

Յոյժ բերդրալի՛ է ժամն դարման,
յորժամ քաղցը օդն՝ էթերական-

իջեալ յուժ գին՝ կաթլայ ամպոյ,
մեղմով շնչեալ՝ վերայ անկոյ:

ձևակերպէ՛ վարդս երանգօք,
որք ընձիւղին՝ վերին շնորհօք:

Ի չքնաղ դաշտս՝ Հայոյ երկրին,
մինչ գեղգեղել՝ երգն Արատալին:

Ա՛վ, թէ սրբան՝ սիրաք զմայլին,
և մինչ արսիին՝ զիւր շողալին:

ազդէ վեալստ՝ յուր կենսամիջոյ

յորմէ բղին՝ ազնիւն Բիւրի:

Քայս սիրալու՛ զայս տեսարանս

ոչ ես սրեմ՝ սրաի՛ն արմատն

արտան շէտն՝ գիշերելն

սր ձգէ զպիս՝ առ Լուսին:

ՔԱՂՅՐԱՀԱՄ ՊՏՈՒՂ ՀՐԹԱՆՑ

Ա. Լուսին ի քաղաքի

I

Թոյլ առար ինձ աճիլ՝ դիւրանց յաշխարհից,
 սր վճռէ սերոյ՝ զկեանս մարդկայինս
 զի փոյթ Տանկութանն՝ փախչի իմ Լուսինս
 քրաւէ զիւր պաղ զօրն՝ ծերութանն աւճինս

2

Ձգքնալ Տանդերձս՝ և զարդս զգեցեալ
 եկ ուրեմն՝ իտիս՝ գեղոյ դաւանեալ
 Ո՛րվ պայծառագեղ՝ Լուսինդ իմ բերկրեալ
 և ընդ գիւղ իմ քաղցր՝ լեր քո՝ օրհնեցեալ

3

Լքո՞ տառապանս՝ բայց սենչ իմ վառեանս
 ՚ի հովիւ զբոյն՝ սերդիք օգնեան
 մի տար դու յայճեամ՝ համայն քո հրատար
 այլ ընդդիմութեամբ՝ լից բազուկս իմ յայրս

2222

4

Զբաղուկս իմ սրբ՝ բորբոքեալ փութով,
չուրջ ունին պատել զնուրբ քո միջով:
արդ շուրջ զփողիւնդ՝ շարժեալ կախեսցինս
և առ քո բոլոր՝ ձեռով հանգչիցինս:

5

Ծոյ քո ընդ ծոյոյս՝ ես շղկապեցից,
և գայտ քո մեղոյչ առ իմով եդից:
Էզուս զիմ բարդից՝ ունի քեզ պատմել
յարգեսցէ զբարցը՝ շուրթն քո համբուրելս:

6

Ընէն մի համբուրման՝ բիւրուք վճարեալ
զշունչ քո քաղցրիկ՝ իբրև յես ծծեալ:
հազար ևս յայնժամ՝ պարգևեւ ունիս,
անդէն և հազարս՝ յինէն ըստասցիս:

7

Աերացեալ մըտօք՝ պարտասեալ մնալով,
սիտիեմք զսիրտս՝ մեր հառաչելով:
բայց փութով յինէն՝ դու ուշաբերեալ
թող լիցին անկարգ՝ զարդք քո արձակեալ:

Զողորմէ

8

Չողորկ ճակատովդ՝ լեր ոսկելարսեալն
և զայն երկայն գէսս՝ զթիկամբք սիւռեալն
որք ուսան քերուք՝ անկոճածովք կապիլ
թող առ ձիւնախայլ ծոյրդք տարածիլ

9

Յայնժամ յղձակաթ՝ աչայդ բղխեսցի
յօղագնեալ փայլին՝ սիրոյ բորբոքի
մինչ արք և ապա՝ աչք մի յաւեսցի
միտք և հիացմամբ՝ սիրոյ մաշեսցի

10

Կամա՛ն խտտութիւնս՝ թէ և մերժեսցի
բայ այս սե որքան՝ զօրեղ Իւ սիրէ
վարդքն այն ուռձայեալ՝ Ի դաշտ քոյ ոյտնց
խօսեն զափշուրեան՝ զօրեղ վերելից

11

Ի վերայ շրթանդ՝ լոյս մի զեռայեալն
յայնժամ ցուցանէ՝ յակննձն խոնարհեալն
տախք քոյ լսեալ՝ հրով մանկական,
պարզեսցեն զիմ սիրտ՝ յուզմամբ ըշականձ

12

Ուր ձգեն ՚ի միտս՝ զտենչ օրհնութեանս
ցորչափ հպեսցին՝ իմոյ համբուրմանս՝
՚ի Յածուհիդ՝ ընկալց կս ձախեալ
և կսցից անդէն՝ լքմամբ թմբբեցեալ

13

Բայց շուտով գեղարտ՝ կորովն արծարծեալ
յանձն ի՞ճ գնոր կեանս՝ շինեսցէ դարձեալ
և սիրով յայնժամ՝ վիշտս իմ մեղմեցիցս
համբուրիւք գեղձանս իմ՝ զոկայուցիցս

14

Մինչ ընամ զկանս՝ զգեղովդ փարեալ
գաղարեանց յայնժամ՝ զկայթ իմ նորեալ
հաճոյքն զոր զգամ՝ լլցի վերնայինս
ըստ որում աղբիւրքն՝ առ ՚ի քէն բղխինս

15

Յայս զոճարձ. լթեան՝ չեղէց կողարեալ
ուրեմն Սիրարկու՝ լնր ինձ քաղցրայեալ
մինչ ս՚իւեմ զքեզ՝ ըստ չափ գերանցեալ
նչ եղէց ՚ի թիւն կրքէք սահմանեալ

Թաւեան

16

Թուճեան զՆորա՝ որք ՚ի փեթակին,
Թուճեան զճաղիկս ՚ի Ծմակ լերին,
Թուճեան զՏօսս որք՝ Յարարատ շրջին,
Եկամ զցորեանս՝ ՚ի Շիրակ երկրին:

17

Ե՛րթ Թուճեան զստեղս՝ որք յերկինս կախին,
Թուճեան զամենայն՝ զաւազս աշխարհին,
Երբ այս շափ համբոյրք՝ ՚ի քէն ինձ բաշխինս
՚ի Նայց անկանիմ՝ զայլմէ վերատինս:

18

Հոգիդ աշխարհի՝ և հոտ բերկրալի,
Թո՛ղ զքեզ կարտուլ յի՛հ սիրա սրբալ՛ի,
՚ի սիրտ մի սսեմ՝ որ Դ) է զենլի,
Սէրդ յո սպասկինե՛լ ըստ ութոյ կերպի:

19

Չինչ բերկրանք քան զայս՝ մեծ գոլ մարթայի
կեանքն ի ընդ շրթունս՝ Դ ըսպողեսցի
Բերթօղդ որ կարէ զիւր համբոյրս Թուճե՛լ
կարէ սակաւա՛ք՝ գոհացիալ լինե՛լ:

ՄԱՍՈ

Ծ Ա Ն Օ Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ք

Յատուկ անուանոյ պարունակելոյ յընթացս մատենիս՝ ըստ այբուբենի:

Ալեկտոն, որ Թարգմանի նախանձ. է սա մին ՚ի յերկից կատողեացն դժոխոյ, որ էր դուստր Աբերոնի:

Աստրէա, և ըստ անգլիացոյ Astrea, ասի լինել դուստր Արեմազդայ ՚ի Թէմեայ կնոջէն: Արդ որպէս Թէմիս համարիւք Չաստուածուհի իրանացի և արդարութեան, նոյնպէս համարեցաւ և Աստրէա, որ և դրօշեալ լինէր իբրև օրորոք անաչառահայեաց՝ ունելով յաջոյ ձեռին զերկթաթ կշիռ գուգահաճասար, և ՚ի միւսումն զսուր մի Չամանէ առասպելաբանեն հեթանոսք թէ՛ նախ յերկնից եկն յերկից յոսկեղէն դարու անմեղութեան աշխարհի. այլ զկնի զօրանալոյ չարեաց որդւոյ մարդկան, և նուազելոյ արդարութեան յերկրէ՝ անդրէն ՚ի վեր չունեաց և դասեցաւ ՚ի կարգս համաստեղութեանց. այնէ՛ զոր նկարեն ՚ի մեջ երկոտասան կենդանակերպից. որ ՚ի մեզ կոչի նոյն՝ Այսս:

Արտեմիս, տեն զվէնուս:

Արտուտ, նաև ասի՝ Աբեղաձագ, (է նոյն որ առ անգլիացիս կոչի Lark) է Թուչուն ինչ փոքրիկ քան զթութակ և մեծագոյն քան զծիճառն, որոյ տեսակք են քսան և ութն. որք քաջա:

քաջայայտ են ընդ բովանդակ Հայաստան աշխարհ: Ար-
 ատանն է այնպիսի գերազանց թու չուն մի քաղցրաբար-
 բառ, մինչ զի՝ թեպէտ և լին ձայն նորա հանապազ ընդ-
 թոր անդաստանս Հայաստան աշխարհի՝ յաճախութիւն
 երգոց իւր ոչ կորուսանէ զիւրն արժանաւորութիւն,
 քայլ եթէ հրաւիրէ զմեզ կրկին առ Իուճիկն մատուցանել
 և գրգռէ երկրորդաբար զգարմացումն մեր և զբերկրու-
 թիւնն: Քաղցրութիւնն՝ պէ սպիտութիւն և նշանակուի
 երգոց սորա գերի սունէ զմեզ՝ ի հաւանութիւն տեսա-
 բանացն՝ որք շաւղ պատեն զմեզ: յորժամ չքնաղաղեղ
 հայեցուճան գաշտին տայ փոխատրաբար երգոց նորա զլե-
 հապոյն իմն ազդեցութիւն: Արատան ունի զձղալ ի
 գլուխ իւր, և կտուց նորա է նուրբ և մանր թիկունք և
 թեք իւր ի թուխ պիտակոցեայ, կզակն սպիտակ, և
 լանջքն գեղնագոյն հանդերձ պուտ պուտ սևորակաւ:

Ախրոզիտէ, տես զվէնուս:

Գեղ կամ գեղեցկութիւն տես զվէնուս:

Գոտին խորհրդական, նաև ասի Սեանոս էր գոտին վէնուսի, յորոյ
 վերայ երևին ասի՝ շորհք, Գպտումն, զբումբ, բերկրութիւն
 և ձգողութիւն: (տես ի բանաստեղծութիւնս Հոմերոսի)

Դիմեցէս էր սա արքայ Թրակիոյ, որ կերակրէր ասի՝ զհովարս
 իւր իմարմնոց մարդկանս վանորոյ ասի առ բանաստեղծո-
 թիւնս:

Թիւս Թէ՛ երկուք նորա էին ամհնիք յո՛վ, և հուր
ընչէր ընդ ընդգուռն և ընդ բելանս նոցա՝ փոխանակ
ասելոյ Թէ արեամբ էին շողախեալ:

Դիմն է՛, եր սա հա՛ւերժահարսն մի ծովու, որ և մայր վէհուսի
ծնելոյն յարամազդայ, յորմէ և ասի կոչեցան՝ Դիմն է: Այլ
ըստ ասից՝ ոմանց՛ էր սա դուստր Ավսինոսի և Տեռեայ՝
(Տես ի բանաստեղծութիւնս վերգիլիոսի:)

Դեակորդիէ, էր սա ըստ առասպելաց՝ Չաստուածուհի իռովուէ,
զոր աքսորեաց յերկնից Արամազդ վասն գրգռելոյ նորա
զերկառակութիւնս ՚ի մէջ Չաստուծոյն: Տհաճեալ
սորա յաղագս ոչ հրաճիւցեցելոյն ՚ի հարսանիսն Տեռեայ և
Պեղեոսի՝ հա՛ւասար ընդ միւս Չաստուածոյն ձգեաց
ասի սա ՚ի վերայ սեղանոյն կերակրոյ զոսկեայ խնձոր մի՛
յորոյ վերայ գայս բան գրեալ* Առ գեղեցկագոյնն է նա
կայցի զայդ: Յունան, Պալլաս՝ նոյն որ Աթենաս, և
Աենուս, մինչ դեռ խնդային ՚ի խնձոր յայն՝ վճռեաց
Պարիս հրամանա՛ւ Արամազդայ ՚ի նոյառս վենուսի՝ որով
և որասձառեաց զմեծամեծ չարիս: Իրօջեալ լինէր սա
կերոն մի լուցեալ ՚ի միում ձեռին, և ՚ի միւսումն օձ մի և
դաշոյն մի, և օձբ զգլխոյ սր կախեալք փոխանակ հերացո
դեղնագոյն գիմօք: Տրայայտ աչօք, փրփրալից բերանով
և արիւճաշողախ ձեռամբ: (Տես ՚ի բանաստեղծութիւնս
վերգիլիոսի:)

Լուսին

Լուսին, առեալ լինի աստուծոյ փոխանակ վե՛տուսի այսինքն չառ-
տու՛ածու հւոյն սիրոյ՝ գեղեցիութեան և հեշտութեան
Չորմէ առասպելաբանէին հեթանոսք թէ եր դուստր
Արամագդայ, զոր և ասէին գոյ յերկինս՝ Լուսին, զոր և
հոչէին երբեմն ելինա՝ ի յերկրի՝ Դիանա. և ՚ի դժոխս՝
Եկաթէ:

Խ. Ա. Ա. Բ. չորեքին ասաբս յանկիւնս խաչին որ՛ի ճակատ մա-
տենիս՝ նշանակեն զչորս կարգինալական առաքինութիւնս
քի խոհեմութի, Արդարութիւն Արիւնթիւն, և Բարե-
խառնուի. որք և առ սնդ լիպիս ասին՝ Prudence, Justice,
Fortitude, and Temperance.

Աստաղիք. են երեք առասպելեալ կատաղիք դժոխոց որք են Ալեկ-
տոն, Լիեչերա, և Տիտիոն. որք բնակին ՚ի սանդարտ-
մեսս, և պատժեն զմեղաւորս:

Կերբեր կամ կերբերոս, (կամ ըստ ոմանց Սերբերոս) է առասպել-
եալ շուն ինչ եռադ լի կարգեալ ի պղուտոնէ սանդա-
րապետէն դռնապան դժոխոց: (Տես զբարոյական իմաս-
տասիրութիւնն թեսաւրոսի ՚ի ծանօթութեան 134:)

Կուպիդ կամ կուպիդոս, որ Թարգմանի ցանկութիւն. էր սա Աստ-
ու՛ածն սիրոյ՝ որդի Մարտի ՚ի վե՛տուսէն. որ նախագահ
լինէր ՚ի հեշտութիւնս: Նկարեալ լինէր սա երբ մն մեր-
կամարոսին մանուկ մի երկոջումբք աչօք կոյր. ունելու ՚ի
ձեռ-ին

Յ. Յ. Յ. Յ. Յ.
ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ ԵՍՏՐՈՅ
ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ
ՄԱՐԻ ԱՄԻՆԱՆԻՅԱՆ

ձեռքն զարեցն մեր և զկայսրձ մի յուս (արե իշ մարթ^ժ
զկերոն մի ի միտմ ձեռքն և զարեցր մի ճանդեր ձ նե տն ք
ի մի սու մն սրով սովարէ ր լի գաւորել զսի տարի րա ճարաց

Տրամեն կամ Ջրեհեհոս, եր որդի Ապողոմի: Տամարեալ լինէր սա
աւ Տեյլենայիս չատուճամ Տարամուտայ կամ ամուսնուե.
որ և դրօշեալ լինէր պատանի աւոյզ, ունելով ՚ի ձեռքն
կերոն բոցալաւ, և ՚ի գլուխ իւր պակ կազմեալ ՚ի վար-
դից: (Տես ՚ի գիրս չատուճամ արամութեան:)

Մարտոս որ ՚ի մեզ ստի՝ հրատ. եր սա չատուճամ պատերազմի և
հայր կու պեղոց ճիւղցն ՚ի վերուսէն:

Նեկտար, ըստ Տեթամուայ՝ ետգգ ինչ չամչայ, զորոյ զհիւթն
մզեալ յօրինէ ին բնօղելիք վան դից:

Սեր, առեալ լինի սատանօր փոխանակ չատուճոյն սիրոյ որ սայ
սիրել: Տես և կու պիտ:

Ահմուտ կամ վերուս, որոյ անունն յուսանի բազմօր պարնքն: Ընթու-
ղիտէ: Արտեմիս: Իրանա: Արա հեա, Արեթիա՝ ր և լուսին.
Ըրուսեակն, որ և լուսաբեր և այլն: Տամարեալ եր սա
աւ Տեթանոս Չատուճամ Տի սիրոյ, դեղեկութե, և
Տեչտութեան: (Տես ՚ի գիրս առասպելագիտութեան:)

Տեպեհան, է սա մին ՚ի յերից կատարեայն դժուրոյ, ունելով զգլխով
իւրով զօձս տատանեալս, որ և նստէր համապազ ՚ի դլս
տարտարախի: (տես ՚ի գիրս դիւրաբանութեան:)

Handwritten signature or note in the left margin.

Վ Ա Յ Ճ Ա Ն

Ս. ՆԵՐՍԷՍ ԵՆՈՐԱԿԸ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ս. ԱՄՆԵԱՎԻԿԻԻ ՎԱՅԻ

Anthony Peary 1828

3

